

● ДО 325-РІЧЧЯ ВОЗЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНИ РОСІЄЮ

Чуття єдиної родини

(Закінчення.
Початок в № 1).

Всі наступні історичні події показали величезне значення рішення Переяславської Ради для долі, дальнього розвитку українського народу. В Полтавській битві проти шведських загарбників, у Вітчизняній війні 1812 року проти наполеонівського нашестя яскраво виявилася бойова співдружність народів братів, примноження їх сил в боротьбі за свою національну незалежність, за рідну землю. Яскраво і проникливо писав про це великий російський письменник Лев Толстой в романі «Війна і мир»: «Дубина народної війни піднялася з усією гризною і величавою силою... піднімалася, опускалась і гвоздила французів до тих пір, поки не загинуло все нашество».

Разом з тим історія нашої Батьківщини переконливо підтверджує думку В. І. Леніна про те, що «ніколи маса народу не здатна виступити таким активним творцем нових суспільних порядків, як під час революції. В такі часи народ здатен на чудеса».

В класових битвах, селянських антифеодальних війнах піліч-опліч стояли сини всіх народів багатонаціональної і багатостражданої Росії. Своєю боротьбою вони підтримали устої феодально-кріпосницької системи. В спільній боротьбі міцніла і гартувалася дружба і братерство російського і українського народів. Через перепони царської цензури пробивала собі дорогу на Україну прогресивна революційно-демократична думка. Радіщев і декабристи, Добролюбов і Чернишевський, Белінський і Герцен — який з народів Росії не відчув на собі впливу цих величів революційно-демократичної думки.

Для росту класової самосвідомості народних мас велике значення мав процес взаємодії національних культур народів Росії, які розвивалися під впливом глибоно-народної і демократичної культури російського народу. Визвольні ідеї Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського, що знаходили широкий відгук серед українського народу, в своїх творчості і в своїх суспільних поглядах були єдині з російською передовою суспільною думкою. На противагу політиці російського царизму «розділяй і володій» складалася і розвивалася культура народних мас Росії. Її розвиток, прозріння в ній демократичних і соціалістичних елементів було тісно пов'язане з силою і розмахом боротьби трудящих і експлуатованих мас за своє національне і соціальне визволення.

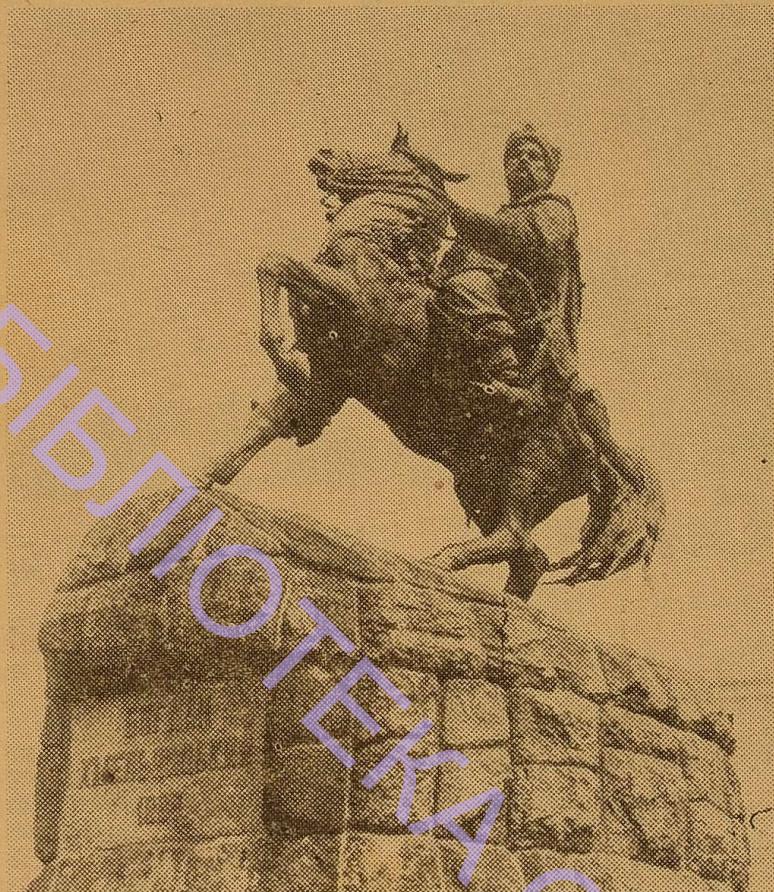
З особливою силою ідеї інтернаціоналізму, єдності і братерства народів оволоділи свідомістю мас, коли на історичній арені з'явився робітничий клас — єдиний до кінця послідовний революційний клас. Це мало вирішальне значення для дальнього розвитку російського, українського і всіх інших народів Росії.

На чолі революційного потоку, грандіозних соціальних битв стала партія нового типу, партія більшовиків, знаменом якої був ленінізм — велике інтернаціональне вчення мільйонів.

Перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції — головної події ХХ століття

ліття — зіграла вирішальну роль в перетворенні колишньої царської Росії в братерську співдружність вільних народів, зв'язаних між собою багатьма історичними зв'язками.

Спільна боротьба українських і російських робітників мала велике значення для інтернаціонального ви-

Пам'ятник Богдану Хмельницькому у Києві.
Фото В. Мороза.

ховання пролетаріату, для справи свободи України.

Весь досвід історії підтверджує думку В. І. Леніна: «При єдності дії пролетарів великоруських і українських Радянська Україна можлива, без такої єдності про неї не може бути і мови».

Українські трудящі пішли не за контрреволюцією, буржуазно-поміщицькою Центральною радою, створеною блоком дрібнобуржуазних партій на Україні в 1917 році, а за більшовицькою партією, за ленінською правдою.

Перемога Жовтня, ліквідувавши віковий національний гніт, створивши нові національні відношення, нанесла нищівний удар по великородженному шовінізму і буржуазному націоналізму, створила умови для розвитку соціалістичної революції в національних районах, в тому числі на Україні.

В результаті перемоги соціалістичної революції в нашій країні народився патріотизм і інтернаціоналізм нового, вищого типу. Беззавітна любов радянського народу до своєї Вітчизни, народженої в дні великої революції, віданість соціалістичному ладові і вірність ідеалам Комуністичної партії — це і є вища форма патріотизму, його якісно новий тип. Виникли нові національні відношення.

Тriumfem ленінської національної політики, ідей пролетарського інтернаціоналізму стало створення Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Радянський патріотизм органічно злився з соціалістичним інтернаціоналізмом. На всіх наступних

(Продовження на 3-ій стор.)

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 45-й № 2 (1336). 12 СІЧНЯ 1979 р. Виходить щоп'яниці. Ціна 2 коп.

КНИГИ Л. І. БРЕЖНЕВА— ШКОЛА МУДРОСТІ І МУЖНОСТІ

Тематичну підбірку
див. на 2-й стор.

ТИЖДЕНЬ КУБИ

Здається, це було зовсім недавно. Останні постріли в передмістях Гавані. Радість народу, зустрічаючого знаменитих бородачів Фіделя, які пройшли славний шлях від казарм Монкади до переможного салюту в Гавані, але час летить надзвичайно швидко. І ось уже ми разом з нашими кубинськими друзями відзначили 20-річний ювілей кубинської революції. Революція, яка має величезне значення для розвитку міжнародного революційного процесу, посилення світового соціалізму. Куба буде. Куба квітне. Куба здобуває все більший міжнародний авторитет. І ми щиро радуємося успіхам братньої країни соціалізму.

Тиждень Куби, присвячений 20-річчю кубинської революції, почався в нашому університеті зі святкового вечора. З доповідю про значення завоювань кубинської революції на цьому виступив Генеральний консул Республіки Куба в Одесі товариш Альберто Суарес Орtega. Кубинських друзів гаряче поздоровив ректор університету професор В. В. Сердюк. Декан по роботі з іноземними студентами доцент В. І. Світличний вручив почесні гра-

моти кращим представникам кубинського земляцтва Гаспару Фуентесу, Раулю Альпісеру, Педро Пабло Кінтеро. Комітет комсомолу університету також відзначив грамотами успіхи кубинських друзів в політико-масовій роботі і передусім в пропаганді і підготовці до XI Всеесвітнього фестивалю молоді і студентів в Гавані.

Теплими були привітання студентів з різних країн. Це було справжнє свято дружби і інтернаціоналізму.

Тиждень Куби в нашому університеті закінчився. Надовго запам'ятайтесь студентам конкурсом політичного плакату, присвячений кубинській революції. Більше 30 плакатів було виставлено в коридорах університету. Ті справді інтернаціоналістські почуття, які керували авторами плакатів, їх відвертість зробили кожен плакат емоціональним і переконливим.

Запам'ятайтесь зустрічі кубинських студентів з радицькими і зарубіжними студентами, їх виступи на полігодинах, прес-конференціях керівництва кубинського земляцтва. Це тиждень дружби, який не має меж. Бояця дружба вічна.

В. ПОПКОВ,
асpirант кафедри
філософії, куратор
кубинського земляцтва.

4 БЕРЕЗНЯ — ВИБОРИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

ДО СКЛАДУ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ

Цими днями в університеті завершилися збори комуністичних організацій, професорсько-викладацького складу, організацій професійної спілки працівників вищої школи і наукових закладів, організацій Ленінської Комуністичної Спілки Молоді, членів ДТСАФ і організацій товариства Червоного Хреста. Вони були присвячені висуванню представників до складу дільничної виборчої комісії по виборах до Верховної Ради СРСР десятого скликання. На основі статті 29 Закону СРСР «Про вибори до Верховної Ради СРСР» до складу дільничної виборчої комісії № 50/364 обрано представників колективу ОДУ.

Серед них — проректори ОДУ професор Д. І. Поліщук та І. Г. Рутовський, старший викладач кафедри ботаніки

С. Г. Коваленко, професор В. О. Федосєєв, викладач кафедри російської мови для іноземних студентів М. М. Соколова, доцент Я. Я. Нейдорф, молодший науковий співробітник ФОЕТ І. І. Іванченко, студенти Ю. Антонов, Л. Зарипова, Л. Катушкова, Т. Гнатченко викладач кафедри фізичного виховання А. П. Красна, старший викладач кафедри іноземних мов І. Г. Хапеліус, зав. підготовчими курсами ОДУ О. І. Козирев, старший викладач В. І. Бурякова, лаборант НДІФ Т. П. Когут, садівник ботсаду Г. М. Колесник, технобітніца В. П. Масловська, робітники будівництва А. Г. Покорський, І. Д. Савенко, М. П. Гудзь, робітники УЕМ І. І. Свідерський, А. Г. Шакін, Л. І. Лук'янов, М. М. Бондаренко.

Обговорюється

«Ціліна»

В Будинку вчених відбулася міжвузівська теоретична конференція за книгою Л. І. Брежнєва «Ціліна», організована кафедрою наукового комунізму ОДУ спільно з бібліотекою Будинку вчених і кафедрою історії КПРС-Одеського інституту народного господарства.

З цікавими доповідями виступили студенти університету Л. Кілянова, А. Кожушко та Волинська. Вони відзначили велику історичну вагу книги.

Перекопливі критици були піддані вимисли буржуазних ідеологів, які фальсифікують історію ціліни.

Особливий інтерес викликав виступ студента інституту народного господарства представника Гвінейської Республіки Ндія Абубакара. Він сказав, що на ціліні радянські люди продовжували справу революції свою істинно героїчною працею, і це особливо добре розуміють люди його країни, яка вибрала соціалістичний шлях розвитку і робить на цьому шляху перші кроки. Вона вчиться у країн соціалістичної співдружності і особливо вдачна Радянському Союзові за надану допомогу. Про це говорилося на XI з'їзді Гвінейської комуністичної партії.

КНИГИ Л. І. БРЕЖНЄВА—ШКОЛА МУДРОСТІ І МУЖНОСТІ

Для учасників конференції була організована цікава тематична виставка книг. По закінченні конференції відбувся концерт художньої самодіяльності.

Ю. СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ,
студент.

Конференція за книгою Л. І. Брежнєва «Ціліна» проведена групою угорських студентів-стажистів з допомогою викладачів кафедри російської мови для іноземців.

Доцент Г. І. Рудницька та старший викладач В. Л. Буяркова організувала оформлення залу фотомонтажем, спеціальними картами з освоєння ціліни. Розповіді угорських студентів про історію Казахстану супроводжувались демонстрацією колорових діапозитивів.

У виступах угорців відчувалося глибоке розуміння грандіозності освоєння цілінічних земель. Цікавими були доповіді студентів Золтана Сірані, Юдіт Коллар та Лайоша Адамік, Дьюли Гашпаріч Аттіла Чорної та Дьонді Бенц.

К. СЕРГІЕНКО.

Роздумуючи над книгою

«Ціліна». Ця книга Леоніда Ілліча Брежнєва про важливий героїчний етап в історії нашої держави стала значним явищем в суспільно-політичному житті країни. Вона написана людиною, яка пройшла зі своїм народом весь багаторічний шлях боротьби, страждань і грандіозного будівництва: роки колективізації, перші п'ятирічки, грізні роки Великої Вітчизняної, важкий час післявоєнного становлення і не менш героїчний період освоєння ціліни. Написаний з великою довертою і теплотою, новий твір Л. І. Брежнєва, як і його попередні книги, розповідає про прекрасний подвиг радянського народу в ім'я життя, в ім'я світлого комуністичного завтра.

На ціліну були послані країні люди, комуністи, справжні патріоти, для яких обов'язок був вище за все. І земля, зігравши теплом рук і сердець цих мужніх людей, відроджувалася. «Люди вирощували хліб на землі — земля ростила людей, — пише Леонід Ілліч. — Ціліна, образно кажучи, дала багатий урожай трудівників, патріотів, майстрів своєї справи».

Ціліна — це героїчна епопея. І творцями її стали люди, названі гордим ім'ям «цілінник». Саме поняття «ціліна» втратило своє сутно землеробське значення, воно стало терміном суспільним, бо за ним стояли висока громадянськість і глибокий радянський патріотизм. Цілінник — фігура історична, яка визначила собою героїчний час.

Ціліна — це битва за хліб, битва за мир в ім'я життя. І в перших лавах бійців ідуть комуністи і комсомольці. Сьогодні ця битва продовжується на полях Нечорнозем'я, оголошеної всесоюзною ударною комсомольською будовою. Туди їде молодь зі всіх кінців нашої неосяжної Батьківщини, туди на передодні свого ювілею направив комсомол свій передовий загін імені 60-річчя ВЛКСМ.

I. КАРПЕНКО,
студент I курсу філологічного факультету.

СИМВОЛ ТРУДОВОГО ПОДВИГУ

Символом трудового подвигу, істинною школою громадянськості стала для радянських людей цілинна епопея, яка глибоко і яскраво відображеня в книзі товариша Л. І. Брежнєва «Ціліна». З її сторінок постає широка галерея людей, характерів, докладно і яскраво вписаніх, людей, чиї долі нерозривно звязані з долею країни, з тими перетвореннями, які відбувалися на неосяжних її просторах. Серед них — першоцілінники тракторист радгоспу «Дальний» Герой Радянського Союзу Данило Потапович Нестерен-

ко, який загинув на цій землі під час виконання службового обов'язку, Жансултан Демеев, Михайло Довжик, Володимир Дитюк, Амангельди Ісааков, Іван Космич, Леонід Картаузов, інші герої освоєння казахстанських степів. Для всіх — робітників, спеціалістів, партійних і радянських працівників Леонід Ілліч знайшов добре, теплі душевні слова, точно визначив місце в громадянській битві за хліб.

В столиці Казахстану Алма-Аті й донині живе сім'я Т. Байбусинова, яка під час Великої Вітчизняної війни

прийняла в свій дім сім'ю бригадного комісара Л. І. Брежнєва.

На знімку: Турсун Байбусинов і його дружина Рук'я Ярулівна читають розділи книги Л. І. Брежнєва «Ціліна».

На другому знімку: прославлений механізатор Герой Соціалістичної Праці першоцілінник Леонід Михайлович Картаузов. Втративши на фронти в роки Великої Вітчизняної війни обидві ноги, він знайшов в собі сили і мужність бути корисним людям, обрав професію хлібороба.

Зустріч з малоземельцем

Змістовою, хвилюючою і повчальною для нас, студентів-першокурсників, стала політгодина, присвячена книгам товариша Л. І. Брежнєва. Ми, як майбутні викладачі російської мови для іноземців, приділили велику увагу мовно-стилістичному аналізу цих творів. Кожен усвідомлював, що книги звернені не лише в минуле, а й в майбутнє, що для нас вони — підручник життя, школа мужності і мудрості, енциклопедія партійної роботи.

В політгодині взяли участь

член парткому, доцент кафедри історії КПРС О. П. Муратчева, куратор групи доцент В. П. Дроздовський і наш гость, учасниця боїв на Малій землі, ветеран праці і Великої Вітчизняної війни Олександра Сергіївна Чернишова.

Разом з Олександрою Сергіївною, воєнною санітаркою, ми заново пережили кожен рядок книги про подвиг малоземельців. Ми щиро дякували їй за розповідь. Кожен з нас у цю уроочисту хвилину глибоко усвідомив, як відповідально треба ставитись до навчання, до виховання у

собі високих моральних якостей, щоб виправдати почесне і відповідальнє звання нащадків.

Зараз у нас перша в житті сесія. Ми докладемо всіх зусиль, щоб скласти її на «добре» і «відмінно».

С. БРИШ,
студент спецгрупи
I курсу російського
відділення філфаку.

На знімку: Виступає учасниця боїв на Малій землі О. С. Чернишова.

Фото студента I курсу В. Рибальченка.

«За наукові кадри»

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

етапах розвитку радянського суспільства любов до соціалістичної Батьківщини нерозривно поєднувалась з глибокими почуттями дружби і братерства народів нашої країни, закріпленими кров'ю в грізних випробуваннях в незабутні роки Великої Вітчизняної війни.

Саме в умовах радянського суспільства виявилися повною мірою прекрасні ри-

ЧУТЯ ЄДИНОЇ РОДИНИ

си російського, українського, всіх народів нашої країни, сформувалося нове ідейне і духовне обличчя радянської людини — патріота й інтернаціоналіста, так глибоко розкрите в чудових творах товариша Л. І. Брежнєва «Мала земля», «Відродження», «Цілина», виявилася вся сила революційних,

бойових, трудових традицій нашого народу.

Бурхливий розквіт економіки і культури Радянської України, як і всіх радянських республік в братній сім'ї радянських народів в умовах розвинутого соціалізму, — переконливе свідчення і прояв високоінтернаціоналістського змісту всієї політики Радянської держа-

ви, невичерпних переваг державної єдності радянського народу як нової історичної, соціальної та інтернаціональної спільноти людей, величезного масштабу наших звершень, що викликають почуття національної гордості.

Історичний ювілей однієї з вирішальних віх в історії і

доліх українського народу — це спільне свято всіх народів нашої соціалістичної Батьківщини, які пройшли славний шлях боротьби і перемог, шлях єднання, братерства і дружби, що демонструє монолітні згуртованості радянського народу навколо рідної Комуністичної партії.

М. РАКОВСЬКИЙ,
завідувач кафедрою
історії СРСР,
доктор історичних наук,
професор.

о Сесія о Сесія РАДІУС-ВЕКТОР СЕСІЇ

РЕПОРТАЖ

Як і кожна людина, я маю сусіда. Звати його Сашком. Минулого літа на радість своєї мамі — вчительці математики — він став студентом мехмату. І ось вчора в нього почалася перша в житті сесія. Напередодні увечері домовились, що о шостій ранку Саша позвонить мені, і на екзамен ми підемо разом.

О сьомій мехмат уже гудів. На третьому поверсі, в 81-й аудиторії, складає «наша» група. Він пішов займати чергувати, а я, легенько відчинивши двері, потрапив до аудиторії. Відбачившись, представившись і отримавши дозвіл бути присутнім на екзамені, я вибрав собі «спостережний пункт» за останнім столом. За першими чотирма, далеко один від одного, сиділи чотири студентки, а п'ята відповідала.

Ось так я потрапив на екзамен з аналітичної геометрії до першокурсників відділення класичної математики механіко-математично-го факультету. Екзаменатор — доцент кафедри геометрії і топології Святослав Григорович Лейко налаштований доброзичливо, дуже вислуховує відповіді студентів, для яких його екзаменом, оцінкою, яку він вишиє в перший рядок ще чистої залікової книжки, починається справжнє студент-

ське життя з його неповторними радощами і турботами.

— Ви кажете, що координати точки — це координати радіус-вектора. А що таке координати вектора?

— Координати вектора — це коефіцієнти в розмеженні цього вектора по базисних векторах.

— Що ми називаємо базисом?

— Базис — будь-яка лінійно незалежна трійка векторів...

Майже одночасно зі мною до аудиторії зайшла студентка Зоя Бондаренко. Якось впевнено, але все ж таки хвилюючись, вона взяла свій перший, такий несхожий на шкільний, студентський екзаменаційний квиток. Залишила заликову книжку на столі у Святослава Григоровича і зайняла вільне місце поряд зі мною.

Підглядаю. Білет № 15. З трудом спишу питання білета: «1. Векторний добуток векторів і його властивості. 2. Побудова рівняння площини за трьома її неколлінеарними точками».

Зоя, як мені здалося, швидко списала лист якимись формулами, малюнками і поклали ручку. Я ризикнув затягти її запитання.

— Екзамен важкий?

— Як для кого. Для мене найлегший.

— Цей можна вважати складеним. А що попереду?

— Історія КПРС, матана-ліз і алгебра.

І пішла відповідати.

— Чим відрізняється базис від репера?

— Репер — це лінійно незалежна трійка векторів із закріпленим початком... Чез через п'ять хвилин сяюча Зоя поважно вийшла в коридор.

Початок, згодиться, непоганий. Сьогодні увечері, мабуть, напише листа батькам в Донецьку область, щоб менше хвилювалися (дочка завжди ж вчилася на п'ятірки!).

О третій годині дня екзамен завершився, і в аудиторії мі з Святославом Григоровичем залишилися вдвох. Погорташи відомості, він швидко порахував оцінки. Чотири п'ятірки, п'ять четвірок, шість трійок і чотири двійки.

— Чи не строго? — питают.

— А ви не дивуйтесь: мехмат є мехмат. Той, хто бажає стати математиком, всеодно стане ним...

П'ятої січня у першокурсників і п'ятикурсників почалася зимова сесія. Двадцять першого числа до них приєднаються і останні студенти. До канікул ще даліко.

В. ГОМІН,
наш кор.

Вперше і востаннє

СКЛАДАЮТЬ ІСПИТИ В ЦИ СЕСІЇ СТУДЕНТИ
ПЕРШИХ ТА П'ЯТИХ КУРСІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ.

Їх аудиторії розміщені майже поряд. Та навіть необізнані людині легко розрізнати що де.

П'ятикурсники спокійно, зоріджені очікуванням, біля аудиторії своєї черги. У них сьогодні іспит із спецкурсу. Приймає його завідувач кафедрою української мови професор С. П. Бевзенко.

Легко, невимушено відповідає на питання білета відмінниця Наталка Левенець, вона цитує висловлювання видатних мовознавців, показує хороше знання понадпрограмного матеріалу. Степан Пилипович посміхається, додатковими питань немає, його рука впевнено вводить на чистій сторінці залікової «відмінно». Такі оцінки отримали сьогодні Л. Мороз, О. Мартинюк, Н. Костюк, Л. Мартинюк, Л. Каріонова, М. Паньков та інші студенти.

— Я задоволений як результатами іспиту, так і підготовкою студентів, — сказав С. П. Бевзенко. — Серйозне ставлення до підготовки завжди дає хороши наслідки.

Група п'ятикурсників склала іспит без жодної трійки. Хороший початок зимової сесії. Хочеться побажати нашим ви-

пускникам так тримати й далі. Ось Люба Каріонова та Леся Мороз зупинилися біля нетроянчо-збудженої зграйки першокурсників, які обліпили двері 62-ї аудиторії і словами: «Ну, як?» зустрічають кожного щастливця або невдаху, засипають його десятками питань, ледве не розривають на шматки. П'ятикурсні відійшли від білета з двома розгубленими дівчатками (мабуть, сусіди в гуртожитку). «Головне — не бійтися, — заспокоює Леся. — Ти добре підготувалась. Коли візьмеш білет — сядь і зосередься...» Першокурсні мовчи вислуховують поради і, певне, думають: «Щасливі, вже склали, а нам...»

Так, дійсно, нелегкий іспит того дня випав на долю студентів — першокурсників. Вони складають вступ до літературознавства. Важко оцінити першокурсника, який іноді й знає матеріал, а від хвилювання починає плутатись. Іспит приймає заступник декана доцент П. Ю. Данилко і доцент Н. М. Шляхова.

Відповідає на білет студент В. Павлюченко. Перше питання висвітлив не повністю, і Панас Юхимович зразу ж дає

С. КУЖКО,
наш кор.

Сесія о Сесія о ЗАРАЗ НЕ ДО СНУ, або Репортаж в годину ночі

Студентська сесія відчувається сьогодні повсюдно. Здається, ніби невидимий капітан скомандував: «Повний вперед!». Як ніколи людно в читальніх залах бібліотек, в аудиторіях і лабораторіях для самостійних занять. Студент відкриває свого конспекту в трамвай і тролейбусі, заглядає в нього перед сном.

Я поглянув на свій годинник і ще раз переконався: дійсно, зараз — година ночі. Відчиняю двері одного з читальних залів гуртожитку № 5. Дехто із студентів, які зараз займаються тут, і не збирається йти спати.

Знайомлюся з трьома дівчатами, які сидять за одним столом. Це п'ятикурсниці геофаку Валі Скляренко, Гая Сапожник і Валія Павленко.

— Скажіть, до якого іспиту ви готовуєтесь?

В. Павленко: «До іспиту з наукового атеїзму».

В. Скляренко: «Екзамен неважкий, бо ми раніше вивчали філософські науки (діалектичний та історичний матеріалізм) і знання їх допомагає нам у підготовці до екзамену з наукового атеїзму».

— Які у вас, як у п'ятикурсників, настрої на сесію?

Г. Сапожник: «Дуже хороши. Хочеться скласти її

• ВЕСЕЛИЙ КОНСПЕКТ.

СЕСІЯ ОЧИМА ГУМОРИСТА

Сесія. Мобілізація останніх сил, зекономлені за рахунок фізкультури. На письмовому столі, де до того часу стояв магнітофон, виростає гора зошитів, списаних як своїм, так і чужим почерком, гора книг.

Лише під час сесії студенти згадують про існування чорних котів, магічного числа 13, щасливих трамвайніх квитків і нещасливих екзаменаційних. Думки про викладачів, втрачаючи різні відтінки, поділяються на дві основні: завалити, чи не

якнайкраще. Адже це наша остання сесія. Хоча кожна сесія — це важко, але це ж прекрасні дні нашої юності, і тому так жаль з ними розлучатися».

В. Скляренко «Ми почувавмо себе набагато впевненіше, ніж на першому курсі. Тоді я за чотири дні до екзаменів починала дрижати».

— До речі, поряд з вами у цьому читальному залі сидять і першокурсники. Що б ви хотіли їм порекомендувати у складанні екзаменів?

В. Скляренко: «Вчитись протягом семестру. Це найголовніше».

Г. Сапожник: «Всі сили віддавати на складання своєї першої сесії».

В. Павленко: «Так, бо від неї дуже багато залежить. На результати твоєї першої сесії потім орієнтується викладачі. Спочатку ти працюєш на авторитет, а потім авторитет на тебе».

— Зараз години ночі. Вам не хочеться спати?

В. Скляренко: «Ні, уже пересиділа той момент, коли хотілося спати».

Г. Сапожник: «Коли важкий екзамен, то не гріх посидіти і до четвертої години ночі».

...Ось так. Дійсно, зараз не до сну.

С. ОРДОВСЬКИЙ.

зavalit. На залікові студенти користуються найновішими досягненнями техніки і допоміжними шпаргалками. Уміlosti пальців деяких студентів у відповідальній період може позаздрити професійний фокусник чи жонглер. На жаль, викладачі, бери все це до уваги оцінюють не зовсім так, як хотілося б тому, хто складає залік; тому дискусія про психологію відновлюється через певний проміжок часу з дозволу деканату.

Сесія. Гаряча пора роботи студентів і спортафедри. Дякуючи сесії, деякі студенти, які постійно зустрічаються на зборах і змаганнях, зможуть побачити один одного на факультеті, на екзамени. Екзаменатор нарешті теж зможе побачити людину, появу якої він безрезультатно чекав протягом семестру.

Сесія. Період життя, що виховує такі риси характеру, як цілеспрямованість, рішучість, винахідливість, впертість, оптимізм і надію на краще майбутнє.

Перевірка на міцність ваших знань і нервів викладача, обґрунтованість своїх і чужих суджень. Привід для згадок на наступний семестр. Причина поганого і хорошого настрою. Новий крок до повітній меті — отримання диплома. Можливість проявити себе з кращого боку. Сесія...

В. СМИРНОВ.

● ПРОБЛЕМИ ЮВІЛЯРІВ
Палеонтологічному
музею—105 років

На кожному кроці тут зустрічається з історією. Про неї говорять колекції, рукописи багатьох відомих вчених. Однак специфіку, неповторність нашого музею створює приміщення, меблі — старовинні меблі ясінового дерева, котрі поступили в музей наприкінці минулого століття. Гордістю музею — змонтовані скелети вимерлих тварин, значна частина яких встановлена в післявоєнні роки. Чи велика їх цінність? Судіть самі. Скелет слона Бюста, в той час ще не змонтований, хотіли вивезти блополяки, але під Харковом залишничий скелет був відбитий червоними військами. Кістки повернулися в Одесу, в наш музей.

Наш палеонтологічний музей є гордістю не лише університету, але й усієї держави. Солідний у нього вік, чи не правда? В 1982 році планується проведення міжнародної наради по лінії ЮНЕСКО, на якій будуть розглянуті спрін питання геології і стратиграфії. Як еталонні колекції будуть використані матеріали нашого музею. Готуючись до цієї великої події, ми почали в музеї роботи по ревізії експонатів, перевізначення видової і родової приналежності як окремих зразків, так і колекції в цілому.

Напередодні ювілею в палеонтологічному музеї багато проблем. Адміністрація вузу забрала в нього штатну одиницю — художника. Обов'язки художника в музеї дуже широкі, він виконував скульптурні роботи, починаючи від реставрації кісткових залишків і кінчуючи монтажем скелетів копалин. Експонати в музеї з часом старіють і потребують особливої обробки різними скріпляючими рідинами. Цю роботу теж виконував художник, посаду якого ліквідували.

Те, що не встигає зруйнувати час, руйнують наші безгосподарні господарі. В кабінеті, який тимчасово передано в розпорядження мехмату, зламали надзвичайно цінну настінну шафу. Хто дозволив це робити — невідомо. В тому, що приміщення майстерні-кабінету буде повернено музею, ми майже впевнені. Але чи буде воно рівноцінне тому приміщенню, яке тимчасово хочуть використати для механіко-математичного факультету? В музеї протікає дах. Ніхто нічого не робить, щоб відремонтувати його. Усі 105 років служать віконні рами, які вже давно потребують капітального ремонту. Ми подавали заяву на ремонт двічі три роки тому, але ремонтів ніхто так і не зайнявся.

Ось з такими проблемами зустрічає палеонтологічний музей свій ювілей.

Недавно вперше в історії музею в одному із залів почали проводити заняття зі студентами геологічного відділення геолого-географічного факультету. Експонати музею вперше будуть працювати на геологію. Це починання отримало гаряче схвалення спеціалістів з інституту геологічних наук Академії наук УРСР.

Музей діє.

Б. МУХА,
заслужений палеон-
тологічний музей ОДУ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

Мовою дружби

В ці дні юнаки й дівчата з країн Європи, Азії, Африки і Латинської Америки стали учасниками олімпіади з російської мови, яка проводиться за рішенням Все-Союзної Ради у справах іноземних студентів. Зараз проходить перший етап — внутрівітський. Студенти-іноземці писали твір по одній з шести рекомендованих тем.

Найбільш популярною у студентів Одеського університету виявилася тема «Головні цілі моого життя».

Студентка II курсу філологічного факультету Мілагрос Мак Інтош (Куба) захоплююче розповідає про те, як зародилася у неї любов до російської мови, до Країни Рад, чому вона стала студенткою філологічного факультету і як збулася її мрія — потрапити вчитися до Радянського Союзу. «Мені хочеться, щоб наш світ ніколи не потрясили страхіття війни, — каже Мілагрос, — я звертаюсь до всіх юнаків і дівчат: будемо мир берегти!»

Привертає увагу твір третьокурсниці хімічного факультету Гіти Чоудхурі (Індія). «Моя країна — та, що розвивається, у нас ще є неграмотність, голод, злідні. Я хочу якомога більше зробити для моєї країни, допомогти моїм співвітчизникам вирішувати проблеми, які хвилюють наше суспільство. Хочу, щоб усі ми жили в

мирному співробітництві, щоб ніхто не знав, що таке горе».

Ашок Сіага (Маврікій) пише, що головна мета його боротися за соціалізм. «Я жив 21 рік у моїй країні, яка має капіталістичну систему. А тому добре знаю, що таке капіталізм. Нині мені неважко побачити різницю між соціалістичною і капіталістичною системами. Расизм, голод, нерівні права, безробіття характеризують капіталізм. Все заважає прогресу суспільства і його розвиткові. Я багато думав про це і вирішив стати соціалістом».

Пранеш Кумар Саха з Бангладеш хоче стати у собі на батьківщині викладачем університету. «Я хочу виховувати моїх студентів в духу інтернаціоналізму, глибокої поваги до людей. Колись мені хочеться перекласти для майбутніх громадян моєї країни книжку з російської мови на бенгальську. Я відчуваю себе щасливим, коли мій труд стане в пригоді людям, як писав радянський поет Володимир Маяковський:

«Радуюсь я —
це мой труд
вливается в труд
моей Республики».

Гарні роботи на тему «Ленінські принципи солідарності і дружби між народами» написали філолог Марта Гомес (Куба), хіміки Вацлав

Пустейовський (ЧССР) і Катаріна Странікова (ЧССР), математик Крістіна Ното Фернандес (Куба). В їхніх творах висловлене почуття відчленості Радянському Союзові за його миролюбиву зовнішню політику, за братерську солідарність і допомогу іншим країнам.

Космос — для мирних цілей. Ця ідея пронизує твори, написані на тему «Міжнародне співробітництво в освоєнні космосу» хіміком Дъєнаба Соу (Сенегал) і фізиком Ігорем Кудзею (ЧССР).

«Міжнародне співробітництво в освоєнні космосу гарантує використання космічного простору в мирних цілях і є важливим заходом в обмеженні гонок зброяння», — пише математик Дудаш Габор (УНР). — Здійснюється мрія поколінь: освоєння космосу, міжпланетні польоти і можливість жити в мірі дружби».

Гуманізм нової Конституції СРСР, її значення для дальшого розвитку соціалістичної демократії розкривають в своїх творах біологи Іва Кубчикова (ЧССР) і Анелія Костадінова (НРБ), історики Ірені Ващишнова (ЧССР) і Ярослава Червена (ЧССР), «Нова Радянська Конституція була прийнята в той час, коли на Заході піднялася шумиха про «порушення прав людини» в Радянському Союзі. В той час, як жодна буржуазна консти-

туція не забезпечує громадянам найелементарніші права (на працю, відпочинок, освіту, лікування і ін.). Радянська Конституція — перша в світі, яка забезпечує всебічний розвиток особи», — пише фізик Гаргурі Хашмі (Туніс).

Багато творів іноземних студентів присвячені творчості О. С. Пушкіна, М. Ю. Лермонтова, М. В. Гоголя, Л. М. Толстого, М. Островського, М. Шолохова...

Тамірин Цолмон (МНР), називаючи своїм улюбленим твором «Як гартувалася сталь» Миколи Островського, вважає: «Ця книга не втратила своєї актуальності і сьогодні. Вчинки і справи її геройв є прикладом для робітників, що будують нові міста і магістралі. В нашій країні нині будеться рукоюми молодих нове місто Ерднерет. І там, на будові, в передих рядах ідуть наші корчагінці, втілюючи в життя рішення XVII з'їзду МНРП».

Конкурсні твори свідчать про те, що студенти-іноземці після закінчення радянського вузу повні прагнення сумлінно працювати в своїх країнах, боротися за мир, прогрес, міжнародну солідарність і дружбу з народами всіх країн світу. Вони висловлюють відчленості Радянському Союзові за його миролюбиву зовнішню політику і братню допомогу іншим народам, за можливість читатися в нашій країні.

К. ЄВДОКИМОВА,
співробітник кафедри
російської мови
для іноземних студентів.

КУЛЬТУРА ПОВЕДІНКИ

«В нашій пресі часто зустрічаються вирази «Правила соціалістичного співжиття», «етика поведінки», «культура спілкування» і т. ін. Хотілося б прочитати в вашій газеті статтю про суть цих понять, їх взаємозв'язок і про те, чим відрізняється наш, радянський етикет від буржуазного».

I. К., студентка.

Відповісти на цей лист ми попросили співробітника університету, лектора товариства «Знання», який займається цими проблемами, К. ПІСІНА.

Що ж, почну прямо з пояснення наведених термінів.

Правила соціалістичного співжиття — це соціальні норми, які регулюють поведінку членів соціалістичного суспільства і спрямовані на створення суспільного порядку, організованості і дисципліни. В широкому смислі правила соціалістичного співжиття — це норми права, моралі, суспільних організацій, звичаїв: у вузькому — норми, що регулюють суспільно-побутові відношення, а саме: норми моралі, правила вітчилівості, поваги і т. д.

Правила соціалістичного співжиття втілили в собі принципи морального кодексу будівника комунізму, товарицької взаємодопомоги, поваги один до одного. Вони в значній мірі закріплені правом і з їх порушення може застосовуватися припис. Наприклад, за порушення правил внутрішнього розпорядку студенти можуть бути виселені з гуртожитку. У відповідності до діючого законодавства особи, які допустили псування майна чи будівлі гуртожитку або учбового закладу, зобов'язані сплатити суму матеріального збитку. За порушення тиші і спокою на вулиці, за гучну гру на музичних інструментах в комунальних квартирах і гуртожитках, за безквитковий проїзд в різних видах міського транспорту та інші порушення громадського порядку винні притягуються до адміністративної

відповідальності — попередженню, громадському осудові або штрафові. Порушення цих правил розцінюється як прояв низького рівня громадської свідомості і культури поведінки.

Етика поведінки. Етика — це філософська наука про мораль, а мораль — одна з форм суспільної свідомості, яка регулює поведінку людей. Етика має нормативну частину — нормативну етику, яка обґрунтуете визначені моральні принципи і норми поведінки. Тому в живий мові слово «етика» часто вживается в значенні «мораль». Етика поведінки містить у собі не лише форми, а й особливо зміст поведінки людини.

Про людей, які порушують загальноприятні норми поведінки, говорять, що вони не в ладах з етикою. В магазині покупець намагається ігнорувати чергу. Водій таксі відмовляється везти пасажира по «невигідному» маршруту. Молода людина не уступила місця в трамваї жінці. Все це — неетичні вчинки, відступи від наших етических норм поведінки.

Культура поведінки — сукупність форм поведінки людини у всіх сферах її повсякденної діяльності. Вона є органічною єдністю етичного і естетичного як в зовнішньому, так і в духовному обличчі громадянина. Однак виявляється культура пове-

дінки помітніше в зовнішніх формах поведінки особи. В купе залізничного вагона першими лягати спати пасажири верхніх поличок, а ті, хто має спати на нижніх, виходять в цей час в коридор. Біонокль в театрі має служити для сцен, а не для розгляду поряд сидячих глядачів. І так далі.

Культура спілкування — це норми під час контактування, спілкування між людьми. Так, наприклад, при взаємному привітанні люди дивляться один одному в очі. Під час знайомства знімають темні очки від сонця. Чоловік не протягує першим руками. Найбільш важливе в культурі спілкування — ввічливість і увага, тактичність і обов'язковість, відверта посмішка, вміння та бажання розуміти людей.

Для вираження зовнішніх форм культури поведінки існують і такі поняття, як хороши манери і правила хорошого тону. Хороши манери (осанка, жести, манери говорити, одягатися, ходити і т. д.) розглядаються в нашому суспільстві як прояв стриманості, скромності, коректності, як вміння людини контролювати свої вчинки. З хорошими манерами не співпадають різні рухи, неприємні жести, вульгарні пози, гучна мова в громадських місцях.

Однак, треба відзначити, що поняття «хороши манери» і «правила хорошого тону» вживаються у нас не часто. Це, мабуть, спричинено тим, що вони нерідко асоціюються з показаною вищуканістю і аристократичним лоском, які використовуються в буржуазному суспільстві для підкреслення приналежності до вищих класів.

К. ПІСІН.

(далі буде).

«ЧОРНА БЕРЕЗА»

Цей фільм білоруські кіномитці присвятили 60-річчю Комуністичної партії Білорусі. Він про долі людей під час Великої Вітчизняної війни, про стійкість і незламність нашого народу в боротьбі з фашизмом. У головних ролях знялися Євген Карельський та Ірина Алфьорова.

Нова кінострічка демонструється зараз на екранах широкопрограмних кінотеатрів нашого міста.

І. ВАСИ